

Katowice, dnia 22 maja 2022 r.

Opinia

w kwestii wzajemnej relacji przepisów art. 28 ustawy o radcach prawnych i art. 276 Kodeksu postępowania karnego

1. Podstawa i przedmiot opinii

Tytułowa kwestia wyłoniła się na tle konkretnej sprawy karnej, w której prokurator, w toku postępowania przygotowawczego, zastosował wobec podejrzanego radcy prawnego nieizolacyjny środek zapobiegawczy przewidziany w art. 276 KPK w postaci zakazu wykonywania zawodu. Odpis postanowienia w tym przedmiocie został przesłany do Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach wraz z wnioskiem o przedstawienie informacji co do podjętych przez Izbę czynności w związku z zawiadomieniem o wszczęciu postępowania przeciwko radcy prawnemu. W rezultacie zastosowania wobec radcy prawnego wskazanego środka zapobiegawczego wyłoniły się wątpliwości co do jego dopuszczalności w świetle przepisów ustawy o radcach prawnych, ściśle rzecz ujmując, art. 28 tej ustawy, w którym z jednej strony znajdują uregulowanie przypadki zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, z drugiej strony przewidziana jest jedynie kompetencja organów okręgowej izby radców prawnych do podejmowania decyzji w tym przedmiocie - rady okręgowej izby radców prawnych wprost w art. 28 ust. 4 ustawy o radcach prawnych, a okręgowego sądu dyscyplinarnego poprzez zamieszczone w art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych odesłanie do orzeczeń nakładających karę zawieszenia w prawie w wykonywania zawodu. Wątpliwości te stanowiły asumpt dla wystąpienia przez Panią Dziekan Okręgowej Izby Radców Prawnych w Katowicach do Ośrodka Badań, Studiów i Legislacji Krajowej Rady Radców Prawnych o sporządzenie opinii usuwającej wątpliwości w kwestii wzajemnej relacji między przepisem art. 28 ustawy o radcach prawnych i przepisem art. 276 KPK. W związku z tym należy wyraźnie zaznaczyć, że choć u podłoża niniejszej opinii leży konkretny przypadek zastosowania w stosunku do radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci zakazu

wykonywania zawodu, to podniesiona kwestia ma charakter generalny i uzasadnia przeprowadzenie poniżej analizy normatywnej w oderwaniu od realiów konkretnej sprawy.

2. Przedmiot unormowania w art. 28 ustawy o radcach prawnych oraz w art. 276 KPK

W aspekcie ustalenia wzajemnej relacji między art. 28 ustawy o radcach prawnych i przepisem art. 276 KPK kluczowe znaczenie ma uwypuklenie i skonfrontowanie ze sobą przedmiotu unormowania na gruncie tych przepisów.

Opierając się na wykładni literalnej i systemowej art. 28 ustawy o radcach prawnych należy stwierdzić, że głównym przedmiotem zawartych w nim unormowań są okoliczności skutkujące zawieszeniem radcy prawnego w prawie wykonywania zawodu, sprecyzowane w ust. 1 i 2 powołanego przepisu. Poza tym w przepisie tym znajduje unormowanie właściwość organów samorządu radców prawnych i tryb podejmowania decyzji co do zawieszenia radcy prawnego w prawie wykonywania zawodu ze względu na wystąpienie okoliczności określonych w art. 28 ust. 1 ustawy o radcach prawnych (art. 28 ust. 4-7 ustawy o radcach prawnych). Można powiedzieć, że wspólnym mianownikiem dla okoliczności wyszczególnionych we wskazanym na końcu przepisie jest niepołączalność zawodu radcy prawnego z określonym zawodem, określoną pracą lub zatrudnieniem na określonym stanowisku. Chodzi o zawód adwokata, pracę w organach wymiaru sprawiedliwości, w organach ścigania lub kancelarii notarialnej oraz zatrudnienie na stanowisku Prezesa Prokuratury Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, jej wiceprezesa, radcy lub referendarza. Zawieszenie radcy prawnego z powodu pracy w organach wymiaru sprawiedliwości lub organach ścigania nie dotyczy przypadków jego zatrudnienia w tych organach na stanowisku radcy prawnego (art. 28 ust. 3 ustawy o radcach prawnych). Należy przyjąć, że przedstawiona grupa okoliczności skutkujących zawieszeniem w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego składa się na regulację „radcowskiego” *incompatibilitas*. Odmienny charakter ma zawieszenie w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego przewidziane w art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych. Przepis ten zawiera w istocie odesłanie do regulacji prawnej postępowania dyscyplinarnego w sprawach radców prawnych, a dokładnie do prawomocnych orzeczeń wydawanych w tych sprawach przez sądy dyscyplinarne, w których – co szczególnie ważne w aspekcie rozpatrywanych zagadnień – zawieszenie stanowi karę dyscyplinarną orzeczoną wobec radcy prawnego. Jest to wyraźnie odrębny rodzajowo przypadek zawieszenia w prawie wykonywania zawodu radcy prawnego w

porównaniu z przypadkami określonymi w art. 28 ust. 1 ustawy o radcach prawnych, do których znajduje zastosowanie tryb wyłączenia unormowany w art. 28 ust. 4-7 tej ustawy.

Na tle uregulowania w art. 28 ust. 1 i ust. 2 ustawy o radcach prawnych okoliczności skutkujących zawieszeniem w wykonywaniu zawodu radcy prawnego nasuwa się w sposób naturalny pytanie, czy unormowanie to ma charakter kompleksowy, wyłączający możliwość takiego zawieszenia w innych wypadkach niż w przepisach tych określone? Kwestia ujęta w tym pytaniu pozostaje w ścisłym związku z podstawowym zagadnieniem rozważanym w niniejszej opinii, dlatego też ustosunkowanie się do niej należy poprzedzić skonkretyzowaniem przedmiotu unormowania na gruncie art. 276 KPK.

Wymieniony na końcu przepis przewiduje możliwość orzeczenia tytułem środka zapobiegawczego zawieszenia oskarżonego w czynnościach służbowych lub w wykonywaniu zawodu albo nakazu powstrzymania się od określonej działalności lub prowadzenia określonego rodzaju pojazdów, lub zakazu ubiegania się o zamówienia publiczne w czasie trwania postępowania. Koncentrując się na wymienionym w art. 276 KPK zawieszeniu w wykonywaniu zawodu, w aspekcie dotyczącym przedmiotu unormowania należy odwołać się posiłkowo do treści art. 249 § 1 KPK, aby w konsekwencji zaakcentować, że zawieszenie to stanowi jeden ze środków zapobiegawczych stosowanych w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a wyjątkowo także w celu zapobiegnięcia popełnieniu przez oskarżonego nowego, ciężkiego przestępstwa. Wziąwszy pod uwagę uwypuklony cel stosowania środków zapobiegawczych, w tym rzecz jasna zawieszenia w wykonywaniu zawodu, wydaje się niemal oczywiste, że jego zastosowanie nie dość, że ma charakter tymczasowy, to jest limitowane poprzez odniesienie do ram czasowych postępowania karnego, którego zabezpieczeniu służy. W rezultacie prawomocnego zakończenia postępowania odpada podstawa do dalszego zawieszenia w wykonywaniu określonego zawodu, ponieważ nie ma już procesu karnego, którego prawidłowy tok miałoby zabezpieczać stosowanie tego środka zapobiegawczego. Nie wyklucza to *sui generis* wydłużenia skutków zawieszenia, przy czym wymaga to odrębnej podstawy prawnej i opiera się na pociągnięciu do odpowiedzialności karnej w wyroku skazującym. W takim wypadku sąd może orzec zakaz wykonywania określonego zawodu na podstawie art. 41 § 1 KK. O tym, że zakaz ten odpowiada pod względem treściowym (co do istoty) zawieszeniu w wykonywaniu zawodu przewidzianemu w art. 276 KPK najlepiej świadczy obowiązek zaliczenia na jego poczet okresu zastosowania odpowiadającego mu

środka zapobiegawczego, wynikający z treści art. 63 § 3 KK. Jednocześnie można dostrzec wyraźne *iunctim* między zawieszeniem w wykonywaniu określonego zawodu na podstawie art. 276 KPK oraz środkiem przewidzianym w art. 65² ustawy o radcach prawnych, polegającym na tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne lub postępowanie karne. Niewątpliwie tym, co łączy wymienione środki jest ich tymczasowy charakter, ściśle związany z ich odniesieniem do toczącego się postępowania karnego, a w przypadku środka określonego w ustawie o radcach prawnych, także postępowania dyscyplinarnego. Dla każdego z tych środków można również znaleźć przełożenie na gruncie rozstrzygnięcia w przedmiocie odpowiedzialności, odpowiednio karnej lub dyscyplinarnej. W przypadku odpowiedzialności karnej zawieszenie w wykonywaniu zawodu na podstawie art. 276 KPK, ale również zawieszenie w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ustawy o radcach prawnych, może mieć swoje odbicie – jak powyżej zaznaczono - w wyroku skazującym, w postaci orzeczenia środka karnego w postaci zakazu wykonywania zawodu. Tu warto wspomnieć, że w świetle brzmienia art. 41 § 1 KK nie ma najmniejszych choćby podstaw do wyłączenia stosowania tego środka karnego w odniesieniu do radców prawnych. W przypadku odpowiedzialności dyscyplinarnej zawieszenie w czynnościach zawodowych radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego może znaleźć odzwierciedlenie w orzeczeniu pociągającym do tej odpowiedzialności w postaci kary dyscyplinarnej zawieszenia w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego, o której jest w istocie mowa w art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych. Przyjmując nieco inną optykę można powiedzieć, że środki przewidziane w art. 276 KPK oraz art. 65² ustawy o radcach prawnych mają jednoznacznie procesowy charakter, a ich zastosowanie wiąże się nierozdzielnie z toczącym się postępowaniem karnym lub dyscyplinarnym, podczas gdy zawieszenie w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego, które jest określone w art. 65 ust. 1 pkt 4 ustawy o radcach prawnych, oraz zakaz wykonywania zawodu uregulowany w art. 41 KK, mają charakter materialnoprawny – ich stosowanie aktualizuje się w momencie finalizacji postępowania karnego lub postępowania dyscyplinarnego, ponieważ stanowią środki reakcji prawnej orzekane w związku z pociągnięciem – odpowiednio - do odpowiedzialności karnej lub dyscyplinarnej.

3. Problematyka zależności między art. 28 ustawy o radcach prawnych i art. 276 KPK

Na kanwie powyższych ustaleń można dostrzec i wskazać kilka układów zależności między instytucjami prawnymi limitującymi lub wyłączającymi prawo do wykonywania zawodu radcy prawnego, określonymi w przepisach art. 28 ust. 1 i 2 oraz art. 65² ustawy o radcach prawnych i w art. 41 KK oraz art. 276 KPK. Przy założeniu pewnego uproszczenia przedstawiają się one następująco. W ujęciu prawnoprocesowym istnieje wyraźne podobieństwo między zawieszeniem w wykonywaniu zawodu na podstawie art. 276 KPK oraz zawieszeniem w czynnościach zawodowych w oparciu o art. 65² ustawy o radcach prawnych. Na płaszczyźnie materialnoprawnej zależność ta znajduje odzwierciedlenie w postaci analogii między zakazem wykonywania zawodu z art. 41 KK oraz zawieszeniem w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego, o którym mowa w art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych. Warto zauważyć, że analogia ta nie polega wyłącznie na tym, że w obu wymienionych przepisach chodzi o środki reakcji podlegające zastosowaniu w związku z pociągnięciem do odpowiedzialności, odpowiednio, karnej i dyscyplinarnej, ale wyraża się również w tym, że treścią kary dyscyplinarnej zawieszenia w prawie do wykonywania zawodu jest w istocie, gdy na nią spojrzeć od strony negatywnej, zakaz wykonywania tego zawodu, który na gruncie karnoprawnym stanowi środek karny. Można w związku z tym stwierdzić, że środek karny zakazu wykonywania zawodu przez radcę prawnego jest w swej treści tożsamy z karą dyscyplinarną zawieszenia w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego, a różnica między nimi sprowadza się jedynie do tego, że podlegają one zastosowaniu na gruncie odmiennych reżimów odpowiedzialności prawnej, w związku z kwalifikacją przypisanego radcy prawnego czynu zabronionego jako przestępstwa lub jako przewinienia dyscyplinarnego. W ramach każdego z tych reżimów należy odnotować uwidocznioną już relację polegającą na tym, że środkowi karnemu zakazu wykonywania zawodu odpowiada na płaszczyźnie procesowej środek zapobiegawczy w postaci zawieszenia w wykonywaniu zawodu, stosowany na podstawie art. 276 KPK. Z kolei w reżimie odpowiedzialności dyscyplinarnej karze dyscyplinarnej zawieszenia w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego odpowiada środek zapobiegawczy stosowany w ramach postępowania dyscyplinarnego, polegający na zawieszeniu radcy prawnego w czynnościach zawodowych.

Nieprzypadkowo w obrębie ujawnionych zależności nie ma takich, które odnosiłyby się do art. 28 ustawy o radcach prawnych i art. 276 KPK. Ich brak wynika z odmienności przedmiotu unormowania na gruncie tych przepisów. Wynika ona niedwuznacznie z przeprowadzonych

już ustaleń, ale w kontekście kwestii rozpatrywanej w niniejszej opinii wymaga odrębnego uwypuklenia. O odmienności tej świadczy nie tylko to, że wymienione przepisy znajdują odniesienie do innych reżimów odpowiedzialności radcy prawnego. W aspekcie rozważanej kwestii kluczowe znaczenie ma to, że z odmiennością reżimu odpowiedzialności radcy prawnego integralnie wiąże się odmienny charakter środków uregulowanych w tych przepisach. Zawieszenie w prawie do wykonywania zawodu radcy prawnego uregulowane w art. 28 ustawy o radcach prawnych, stanowi konsekwencję „radcowskiego” *incompatibilitas* (art. 28 ust. 1 ustawy o radcach prawnych) albo karę dyscyplinarną (art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych). To, że zestawienie zawieszenia na podstawie art. 28 ust. 1 ustawy o radcach prawnych z treścią art. 276 KPK nie ma głębszego uzasadnienia, nie wymaga dowiedzenia. Nabiera ono wprawdzie sensu w przypadku zawieszenia określonego w art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych, ale prowadzi w sposób oczywisty do konstatacji, że o ile przepis ten dotyczy kary dyscyplinarnej orzekanej w postępowaniu w sprawach dyscyplinarnych wobec radców prawnych i aplikantów radcowskich, o tyle przedmiotem unormowania zamieszczonego w art. 276 KPK nie jest jakakolwiek kara, lecz środek zapobiegawczy, dodatkowo taki, który może znaleźć w stosunku do radcy prawnego zastosowanie w skierowanym przeciwko niemu postępowaniu karnym, zasadniczo więc w postępowaniu w sprawach o przestępstwa. Unaoczniona różnica w zakresie przedmiotu unormowania na gruncie art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych oraz na gruncie art. 276 KPK powoduje, że nie może być w ogóle mowy o tym, aby jeden z tych przepisów mógł być względem drugiego rozpatrywany, w myśl reguły kolizyjnej *lex specialis derogat legi generali*, jako zawężenie jego zakresu zastosowania. Mówiąc innymi słowy, ze względu na różny zakres zastosowania powołanych przepisów, zarówno w aspekcie reżimu odpowiedzialności radcy prawnego, którego dotyczą, jak i charakteru przewidzianych w nich środków, należy stwierdzić, że między zawartymi w nich normami nie zachodzi kolizja, które wymagałaby eliminacji w drodze zastosowania wskazanej reguły kolizyjnej. Przyjmując z kolei inną optykę można stwierdzić, że przepisy art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych oraz art. 276 KPK zawierają dwie niezależne od siebie normy postępowania, niepozostające ze sobą w stosunku zawierania się - kierowane do różnego kręgu adresatów (organy samorządu radców prawnych z jednej strony i sąd oraz prokurator z drugiej strony) i dotyczące różnych sytuacji, w których znajdują zastosowania. Norma zawarta w pierwszym przepisie odnosi się do reżimu odpowiedzialności dyscyplinarnej i momentu, w którym uprawomocniło się orzeczenie nakładające tę odpowiedzialność, z kolei norma zawarta

w drugim z wymienionych przepisów odnosi się do reżimu odpowiedzialności karnej i znajduje zastosowanie zanim uprawomocni się wyrok przypisujący tę odpowiedzialność w odniesieniu do określonego oskarżonego.

Jakie wnioski wypływają z powyższych ustaleń, jeśli chodzi o zasadniczą kwestię poddaną pod rozagę w niniejszej opinii, to wydaje się dość oczywiste. Gwoli uniknięcia niejasności należy jednak wyraźnie stwierdzić, że zastosowanie wobec radcy prawnego środka zapobiegawczego w postaci zakazu wykonywania zawodu na podstawie art. 276 KPK sytuuje się poza zakresem zastosowania art. 28 ustawy o radcach prawnych i tym samym nie może podlegać wyłączeniu ze względu na przewidziane w nim uregulowanie zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego. Jeśli weźmie się pod uwagę to, co wynika z przeprowadzonej analizy, mianowicie, że zawieszenie w wykonywaniu zawodu przewidziane w pierwszym z powołanych przepisów stanowi inną konstrukcję prawną niż zawieszenie w prawie do wykonywania zawodu uregulowane w drugim z tych przepisów, to można bez ryzyka popełnienia błędu stwierdzić, że unormowanie przypadków zastosowania tej drugiej konstrukcji prawnej w art. 28 ustawy o radcach prawnych ma w zasadzie charakter kompleksowy. W zasadzie, ponieważ utrzymując w pamięci podobieństwo zachodzące między zawieszeniem na podstawie art. 28 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych i zakazem wykonywania zawodu jako środkiem karnym, w uregulowaniu możliwości zastosowania tego środka w odniesieniu do radcy prawnego w art. 41 KK można by widzieć uzupełnienie zawartości normatywnej pierwszego z wymienionych przepisów.

W uzupełnieniu przedstawionych wniosków warto zaznaczyć, że mimo podobieństwa między tymczasowym zawieszeniem radcy prawnego w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ustawy o radcach prawnych oraz zawieszeniem w wykonywaniu zawodu radcy prawnego na podstawie art. 276 KPK, nie ma podstaw do tego, aby relację między tymi przepisami rozpatrywać w kategoriach nadrzędności czy podrzędności, która wymagałby sięgania do reguły kolizyjnej *lex specialis derogat legi generali*. W świetle treści powołanych przepisów należy przyjąć, że przewidziane w nich środki mają charakter odrębny, w tym sensie, że każdy z nich znajduje zastosowanie w ramach postępowania podporządkowanego innemu reżimowi odpowiedzialności radcy prawnego, jeden – karnej, drugi – dyscyplinarnej. Innymi słowy można powiedzieć, że wobec wyraźnie odrębnego zakresu zastosowania, do którego odnosi się

przepis art. 65 ustawy o radcach prawnych i przepis art. 276 KPK, traci sens upatrywanie w jednym z tych przepisów normy bardziej ogólnej względem normy zawartej w drugim z nich.

4. Kwestia przesłanek zawieszenia radcy prawnego w wykonywaniu zawodu na podstawie art. 276 KPK

Na marginesie dotychczasowych ustaleń, uwzględniając realia sprawy, na kanwie której wyłoniła się potrzeba ustalenia relacji między art. 28 ustawy o radcach prawnych i art. 276 KPK, wypada poczynić kilka uwag w kwestii podstaw zawieszenia radcy prawnego w wykonywaniu zawodu na podstawie drugiego z tych przepisów. Wyjściowo należy podkreślić w tej kwestii, że sam fakt postawienia radcy prawnemu zarzutu popełnienia przestępstw przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, polegających na utrudnianiu postępowania i nielegalnym udzielaniu pomocy w uniknięciu odpowiedzialności karnej, nie stanowi dostatecznej podstawy do zawieszenia w wykonywaniu zawodu radcy prawnego. Nie powinno to nasuwać niczyich wątpliwości, jeśli tylko weźmie się pod uwagę, że to nie utrudnianie postępowania będące treścią zarzutu ma uzasadniać zastosowanie wskazanego środka zapobiegawczego, lecz potrzeba zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, w którym zarzut taki został postawiony (*argumentum ex art. 249 § 1 in principio* KPK). W konsekwencji, na gruncie wskazanego na końcu postępowania musi ujawnić się realna obawa, że podejrzany radca prawny w związku z prowadzoną działalnością zawodową będzie utrudniał przebieg procesu. Realność takiej obawy staje pod znakiem zapytania w sytuacji, w której podejrzany radca prawny przyznaje się w pełni do popełnienia zarzucanych mu przestępstw, a to nastąpiło w sprawie, do której należy odnieść tych kilka powyższych uwag.

Wnioski opinii

Przeprowadzone powyżej rozważania upoważniają w konkluzji do sformułowania następujących wniosków:

1. W obliczu różnego przedmiotu unormowania na gruncie przepisu art 28 ustawy o radcach prawnych i przepisu art. 276 KPK i wyraźnie odrębnego zakresu ich zastosowania wykluczone jest upatrywanie w jednym z tych przepisów unormowania o

charakterze bardziej ogólnym w stosunku do unormowania zamieszczonego w drugim przepisie i w konsekwencji rozpatrywanie relacji między tymi przepisami w kategoriach nadrzędności czy podrzędności, która wymagałaby sięgania do reguły kolizyjnej *lex specialis derogat legi generali*;

2. Przepisy art. 28 ustawy o radcach prawnych oraz art. 276 KPK zawierają dwie niezależne od siebie normy postępowania, regulujące zastosowanie dwóch odmiennych konstrukcji prawnych; pierwszy z tych przepisów normuje zawieszenie prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, które w aspekcie odpowiedzialności radcy prawnej, jest wynikiem prawomocnego orzeczenia wobec niego kary dyscyplinarnej polegającej na tym zawieszeniu (art. 28 ust. 2 ustawy o radcach prawnych); drugi przepis reguluje środek zapobiegawczy podlegający zastosowaniu w toku postępowania w przedmiocie odpowiedzialności karnej i służący zabezpieczeniu jego prawidłowego biegu;
3. Mimo funkcjonalnego podobieństwa między tymczasowym zawieszeniem w czynnościach zawodowych na podstawie art. 65² ustawy o radcach prawnych i zawieszeniem w wykonywaniu zawodu na podstawie art. 276 KPK, w przypadkach jego zastosowania względem radcy prawnego, byłoby błędem ujmowanie relacji między tymi przepisami w kategorii nadrzędności lub podrzędności i upatrywanie w jednym z nich przepisu o charakterze bardziej ogólnym, którego zakres zastosowania miałby obejmować zakres zastosowania wężiej zakreślony w drugim z przepisów; zakresy zastosowania tych przepisów nie pozostają w stosunku zawierania się – każdy z tych przepisów odnosi się do innego zakresu zastosowania, pierwszy do postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu, drugi do postępowania karnego, w którym w charakterze podejrzanego może występować radca prawny; można powiedzieć, że zawieszenie z art. 65 ustawy o radcach prawnych i zawieszenie z art. 276 KPK znajdują odniesienie do różnych płaszczyzn procesowych, związanych z różnymi reżimami odpowiedzialności radcy prawnego, odpowiednio, dyscyplinarnym i karnym.

Opracował dr hab. Jarosław Zagrodnik, prof. UŚ, radca prawny